

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001293

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ступак Тетяна Сергіївна

2. Tetiana S. Stupak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-8356-9712

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 21-05-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12866

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.21

Тема дисертації:

1. Інститут реорганізації юридичної особи
2. Institute of Reorganization of a Legal Entity

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене комплексному аналізу інституту реорганізації юридичної особи в цивільному праві України, з'ясуванню її правової природи, сутності, форм, а також механізмів захисту прав кредиторів і учасників. Проаналізовано поняття реорганізації як багатогранного правового явища, її співвідношення з припиненням і створенням юридичних осіб, роль осіб, що беруть участь у процесі, а також запропоновано шляхи вдосконалення правового регулювання з урахуванням зарубіжного досвіду. Праця спрямована на подолання правової невизначеності, усунення суперечностей у доктрині та практиці, забезпечення балансу інтересів усіх заінтересованих осіб, підвищення стабільності цивільного обороту та гармонізацію українського законодавства з європейськими підходами до регулювання корпоративних трансформацій. У праці наведено аргументи на користь того, що реорганізація як правовий інститут: 1) є результатом переходу майна, прав та обов'язків у порядку правонаступництва, що забезпечує безперервність економічної діяльності; 2) ґрунтується на волі юридичної особи, забезпеченій державою, з урахуванням імперативних норм закону; 3) поєднує вольові акти реорганізованої особи та правонаступника, формуючи

єдиний юридичний склад; 4) включає елементи припинення та створення юридичних осіб, що робить її гібридним механізмом адаптації до ринкових змін; 5) передбачає дії уповноважених і зобов'язаних суб'єктів для реалізації права на реорганізацію, з обов'язковим дотриманням процедурних вимог. Доведено, що реорганізація не зводиться виключно до припинення юридичної особи, як це впливає зі ст. 104 ЦК України, а включає форми злиття, приєднання, поділу, перетворення та виділу, де поєднуються елементи створення та припинення: повне поєднання спостерігається при злитті, поділі та перетворенні, тоді як приєднання передбачає лише припинення, а виділ – лише створення. Законодавець помилково виключив виділ із форм реорганізації, ототожнюючи її виключно з припиненням, що суперечить спеціальному законодавству (Закон України «Про акціонерні товариства», Закон України «Про товариство з обмеженою та додатковою відповідальністю», Закон України «Про кооперацію», Закон України «Про банки і банківську діяльність» тощо) та призводить до непослідовності в правозастосуванні, ускладнюючи судову практику та порушуючи баланс інтересів учасників. Обстоюється думка, за якою реорганізація відрізняється від правочину своєю процесуальною природою як послідовності юридичних дій, частина з яких (договір про злиття/приєднання) має самостійні наслідки, тоді як інші (передавальний акт, розподільчий баланс) є обов'язковими для універсального правонаступництва, що забезпечує стабільність цивільного обороту та захист прав третіх осіб. У дослідженні акцентовано на гарантіях прав кредиторів при реорганізації, до яких віднесено право на інформацію, дострокове припинення/виконання зобов'язань, забезпечення виконання, універсальне правонаступництво із субсидіарною/солідарною відповідальністю правонаступників, а також регламентовану процедуру реорганізації. Право на інформацію дозволяє кредиторам оцінити ризики, спланувати дії та обрати засоби захисту; припинення зобов'язань слугує способом захисту, хоча кредитори публічного права обмежені у відмові від вимог щодо податків; універсальне правонаступництво відбувається без згоди кредитора, з притягненням правонаступників до відповідальності при поділі чи неможливості точного визначення зобов'язань. Аргументи наведені як розвиток положення про те, що заява кредитора про дострокове припинення/виконання зобов'язань свідчить про незгоду з переведенням боргу, тоді як вимога лише забезпечення або мовчання може трактуватися як згода на заміну боржника, що сприяє передбачуваності регулювання та балансу інтересів. Доведено, що рішення загальних зборів про реорганізацію має подвійну природу: локального нормативного акта та правовстановлювального факту в складі універсального правонаступництва; воно поєднує ознаки адміністративного акта та правочину, породжуючи наслідки для різних суб'єктів, включаючи учасників, кредиторів, працівників, правонаступників і державу, з можливістю різної кваліфікації залежно від позиції акціонерів/учасників. Обстоюється думка, за якою недійсність такого рішення має ретроспективний характер, але з урахуванням пропорційності, захисту добросовісних третіх осіб і стабільності обороту; запропоновано принцип незворотності реорганізації після реєстрації з перекладенням відповідальності на винних осіб замість повного скасування наслідків, що відповідає практиці країн ЄС.

2. The dissertation research is devoted to a comprehensive analysis of the institute of reorganization of a legal entity in the civil law of Ukraine, to clarify its legal nature, essence, forms, as well as mechanisms for protecting the rights of creditors and participants. The concept of reorganization as a multifaceted legal phenomenon, its correlation with the termination and creation of legal entities, the role of persons participating in the process, and also ways of improving legal regulation taking into account foreign experience are analyzed. The work is aimed at overcoming legal uncertainty, eliminating contradictions in doctrine and practice, ensuring a balance of interests of all interested parties, increasing the stability of civil turnover and harmonizing Ukrainian legislation with European approaches to regulating corporate transformations. The paper presents arguments in favor of the fact that reorganization as a legal institution: 1) is the result of the transfer of property, rights and obligations in the order of succession, which ensures the continuity of economic activity; 2) is based on the will of the legal entity, secured by the state, taking into account the imperative norms of the law; 3) combines the volitional acts of the reorganized entity and the successor, forming a single legal entity; 4) includes elements of termination and creation of legal entities, which makes it a hybrid mechanism for adapting to market changes; 5) provides for the actions of authorized and obligated entities to exercise the right to reorganization, with mandatory compliance

with procedural requirements. It is proved that reorganization is not limited to the termination of a legal entity, as follows from Article 104 of the Civil Code of Ukraine, but includes forms of merger, accession, division, transformation and separation, where elements of creation and termination are combined: full combination is observed in merger, division and transformation, while accession involves only termination, and separation involves only creation. The legislator mistakenly excluded separation from the forms of reorganization, identifying it exclusively with termination, which contradicts special legislation (the Law of Ukraine “On Joint-Stock Companies”, the Law of Ukraine “On Limited and Additional Liability Companies”, the Law of Ukraine “On Cooperation”, the Law of Ukraine “On Banks and Banking Activities”, etc.) and leads to inconsistency in law enforcement, complicating judicial practice and disrupting the balance of interests of participants. The opinion is defended that reorganization differs from a transaction by its procedural nature as a sequence of legal actions, some of which (merger/accession agreement) have independent consequences, while others (transfer deed, distribution balance) are mandatory for universal succession, which ensures the stability of civil turnover and protection of third party rights. The study focuses on the guarantees of creditors’ rights in reorganization, which include the right to information, early termination/performance of obligations, enforcement, universal succession with subsidiary/joint liability of successors, as well as a regulated reorganization procedure. The right to information allows creditors to assess risks, plan actions and choose means of protection; termination of obligations serves as a means of protection, although public law creditors are limited in waiving tax claims; universal succession occurs without the consent of the creditor, with the successors being held liable in the event of division or impossibility of precise determination of obligations. The arguments are presented as a development of the provision that a creditor’s statement on early termination/performance of obligations indicates disagreement with the transfer of debt, while a requirement only for security or silence can be interpreted as consent to the replacement of the debtor, which contributes to the predictability of regulation and the balance of interests. It is proven that the decision of the general meeting on reorganization has a dual nature: a local regulatory act and a legal fact as part of universal succession; it combines the features of an administrative act and a transaction, generating consequences for various subjects, including participants, creditors, employees, successors and the state, with the possibility of different qualifications depending on the position of the shareholders/participants. The opinion is defended according to which the invalidity of such a decision is retrospective in nature, but taking into account proportionality, protection of bona fide third parties and stability of turnover; the principle of irreversibility of reorganization after registration with the transfer of responsibility to the guilty parties instead of the complete cancellation of the consequences is proposed, which corresponds to the practice of EU countries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ступак Т. С. Реорганізація юридичної особи: сутність та розуміння форми її прояву (створення чи припинення). Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2024. № 2. С. 62-73.
- Ступак Т. С. Питання визначення суб’єктного складу відносин, пов’язаних з реорганізацією юридичної особи. Європейські перспективи. 2024. № 3. С. 5-11.
- Ступак Т. С. Права кредиторів юридичної особи, що реорганізується. Наше право. 2025. № 2. С. 171-177.

- Ступак Т. С. Момент переходу прав учасників юридичної особи, що реорганізується. Європейські перспективи. № 3. 2025. С. 23–30.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сліпченко Святослав Олександрович

2. Sviatoslav O. Slipchenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8891-7152

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіщук Ліліана Василівна

2. Liliana V. Sishchuk

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9722-4347

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Казимира Малевича, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кот Олексій Олександрович

2. Oleksii O. Kot

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7284-4507

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID:

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/2462035>;

<https://scholar.google.com/citations?user=K8IKoWAAAAAJ&hl=uk>; Scopus Author ID: 57225196378

Повне найменування юридичної особи: Інститут правотворчості та науково-правових експертиз
Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 20063497

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайцев Олексій Леонідович

2. Oleksii L. Zaitsev

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9530-3941

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213189298>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кройтор Володимир Андрійович

2. Volodymyr A. Kroytor

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1849-5721

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жорнокуй Юрій Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жорнокуй Юрій Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна